

„EDINOST“
Ishaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torških, četrških**
in **sobotnih**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . . . f. 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . f. 80 „ „ „ „ „ „ „ „
za pol leta . . . f. 1.50 „ „ „ „ „ „ „ „
za ves leto . . . f. 3.00 „ „ „ „ „ „ „ „
Na naročbe brez priložne naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 25 nč.,
javen Trsta po 25 nč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za
naslove z doblimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrst.
Poslana osmrtnica in javnozahvala, do-
mači oglasi itd. se računajo po ogebi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovano se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglasi spre-
jema **izpravitelstvo** ulica Molina pie-
cole št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije
so proste poštnine.

„F. edinstvi je moč!“

Národu!

Hrvatski in slovenski poslanci v deželnem zboru istrskem so izdali nastopni proglas:

Narod!

Obstanek Tvoj od tisuč in več let v tej pokrajini ni skoro drugo nego muka in trpljenje. — Tvoje roke, narod mili, in znoj Tvojega lica sta dvakrat oživila Istro, ko so jo nekdanji nje gospodarji in vsakojake kužne bolezni opustošile tako, da po nekaterih krajih niti ptica ne bi bila preletela zbok slabega zraka. — Dokler so se mogočnejši sveta prepirali, čegava bódi ta pokrajina, osvajal si si jo Ti, obdelovaje zemljo mirnim trudom, obnavljaje mesta svojo junaško krvjo, žrtvovaje samega sebe tudi v službah beneških ladij in v četah kraljevih vojsk. — Učitelji Tvoji pisali so pred več nego pet sto leti v tem hrvatskem ali slov. jeziku, svete knjige Tvojih učiteljev čitale so se daleč na okrog, v Tebi se je porodila zavest o Svoji moči, da su ta amfiteater, pod kojega zidanimi Ti mi proglašujemo to, zgradile v jedni noči vile Tvojega slavnega národa! — Ni še sto let tega, ko se je našel pošten Italijan, ki je Istranu Voltiču iz Ti-njana pokrtil troške, da napiše knjigo, iz koje naj bi se Italijani učili našemu jeziku. — Prilčno toliko let je od takrat, ko je Tvoj kralj izdal zapoved, da se Ti napiše nova molitvena knjiga v Tvojem jeziku. — Še le osemdeset let je od tega, ko je drugi Istran napisal knjigo „za Hervate ričkoga i istrijskoga Primorja“. A danes? — Danes, ko imamo za vso Avstrijo zakone, kateri so njeni temelji, zakone za vse narode, da je vsakemu jeziku jednaka pravica v šolah, uradih in vsem javnem življenju, danes, ko nas je v Istri še velika večina hrvatskega ali slovenskega roda, hoče gospodovati stranka, da z lepim ali grdim popolnoma poitaljanči to pokrajino. — Na tej njeni poglobitvi misli trpi napredek vse pokrajine. Celó gospodarstveno ustanove podrejuje svojim strankarskim političkim svrham. — Na sramoto veka, v kojem živimo, mnogo národa nima danes niti pitne vode, in otroci in odrasli, zlasti slovenskega roda, poginevajo na tej bedi; istotako na sramoto naše deželne uprave prisiljeno je prebivalstvo mesta poreškega, tega namišljenega glavnega mesta, da pere in kuha z vodo iz kála, kakoršno v srečnejših krajih ne bi upali dati živini, a s tisočaki novcev sezidano gledališče ali teater stoji večinoma zaprto. — Skozi desetletja stoje na papirju vsakojaki računi in načrti o cestah in potih, koji bi bili, ako bi se zgradili, pravi blagoslov za razne kraje te pokrajine. — Ne dajo nam ni najmanjših šol, niti tam, kjer je krvava potreba. Sedemnajst tisoč otrok našega jezika ne ve, kam in h komu v šolo. Mladini naši, ako se uči v našem jeziku, ne daje se ni-
kake pomoči. Zakladi bratovščin, tuji če pripadajo čisto hrvatskim selom, trošijo se mnogokrat za italijanske šole, a poleg tega se nam rogajo, da smo siromašni in neuki. — Plačujemo doklade za šole, kakor naši rojaki drugega jezika, a nimamo istih, ter pravijo nam, naj si jih osnujemo sami. Našemu poglobit-
nemu pridelku, to je vinu, niso vedeli pridobiti poznanstva in velike prodaje v severnih krajih države, a tiste redke naše, koji bi to hoteli, črné pred národom in obrekujejo pred oblastmi. — Mi Tvoji zastopniki, o národ, bili smo pred malo dnevi prisiljeni, rali Tvojega in svojega ugleda in da preprečimo še več zlo, ostaviti Poreč, kamor smo bili pozvani po najvišji odredbi, da bi se posvetovali o potrebah pokrajine. Objestna svojat ne spoštuje več nedotakljive osebo národnih zastopnikov, žali njih in národ na nečuvén način. — Gospodovna stranka se je zarekla, da hoče v tej pokrajini izbrisati zadnji sled naše národ-
nosti ter se protivi tudi odredbam oblasti, kadar bi te poslednje hotele na vnanji način pokazati jealnopravnost našega jezika z jezikom italijanskim. — Ta stranka je v deželnem zboru v Poreču dne 12. januarja t. l. predložila ter je dne 14. istega meseca jednoglasno sklenila, da v dežel. zboru ni smeti v našem jeziku niti razpravljati, niti kaj vprašati, niti predlagati. — Cesarstvo-kraljevska vlada čutila se je slednjič primorano, da zapre zbor, ki na tak način krši svobodo národa in ki brez nas zastopa le manji del prebivalstva Istre. — S tem sklepom postavljena je vrhu vseh muk trnjeva krona na Tvojo glavo, izmu-
čeni narod! Kajti zares, ako Ti ne dovoljujejo več, da bi na naša usta ni vprašal, ni predlagal, kateri razumnik bi še veroval, da bi Ti sploh še kaj dali? — Čutili smo se dolžne objaviti to v trdni veri, da niti bolji del italijanskega ljudstva te pokrajine ne odobri takega stanja in takega postopanja proti pravicam našega hrvatskega ali slovenskega jezika, obseženim v temeljnih zakonih države, in proti pravo razumljenemu napredku národa. — Mi ne jemljemo ničesar italijanskemu delu ljudstva v Istri. Mi hočemo jednako pravico jeziku, jednega in drugega, ki se govori po Istri. Mi hočemo, da tudi državne in deželne oblasti dejanjski pokažejo to ravnopravnost. — Mi hočemo napredka v gospodarskih vprašanjih, da se nam narod laglje preživlja. — Mi obžalujemo globoko, da deželni glavar v zadnji dobi trati čas za proteste proti odredbam državnih oblasti, koje odredbe se dotikajo tudi nas, proti katerim pa je on, na mesto da da bi se bavil težkimi vprašanji našega gospodarskega preporoda in duševnega napredka. — Nam gineva národ same bede v pojedinih selih, dokler jedna politična stranka naše pokrajine, katera je imela do sedaj v svojih rokah sukno in škarje in bi bila mogla storiti mnogo dobrega, škoduje interesom pokrajine s svojim postopanjem. — Letos nam ni bilo mogoče, kakor rečeno, razpravljati v deželnem zboru. Oglašamo se ti zato po tej poti in s protestom od naše strani, da bodeš vedel o priliki, kje Ti je iskati prijateljev in kje neprijateljev. — Naša vera je trdna, da tudi za Istro pridejo bolji dnevi, ali le po Tvoji neupogljivi volji in ako nikdo izmed Vas ne bode dal več slepiti svojega bistrega razuma pustimi, nikdar izpolnjenimi obečaji. — Braneči svoj národni ob-
stanek ob obalih adrijskega morja, uverjeni smo, da delamo tudina korist slavne vladajoče hiše Habsburgov, pod kojih krono hočemo živeti v tesni zvezi z na-
šimi istokrvnimi brati Hrvati in Slovenci. — Komur je prilika, raztolmači naj to našo izjavo tudi rojakom našim drugega jezika. Pravica za njih poleg pravice za nas najde pri nas vsikdar toplih zagovornikov. To smo dokazali dosedaj tudi z dejanji. Nam je načelo sveto: ljubiti in braniti svoje, a spoštovati tuje.

Dano iz naše skupščine.

V PULJI, dne 17. januarja 1895.

Tvoji zastopniki:

Fran Flego, Slavoj Jenko, dr. Matko Laginja, Matko Mandić, Dinko Seršić,
Vjekoslav Spinčić, dr. Andrija Stanger, dr. Fran Volarić.

PODLISTEK.

Naja.

Hrvatski pripoveduje Kaaver Šandor-Gjalski.

Ozrem se. Za manoj stoji prijatelj Gejza, domači vlastelin, strasten lovec kot jaz in predrzen kolovodja premnogim šalam.

Sram me obide, preplašim se, da ni morda slišal mojega vzklika, da ni pogodil vsega — oh, ta bojazljivost! — in čisto lahko mi je bilo, ko sem spoznal iz njego-vega zbadanja, da zmatra vso stvar za običajno laskanje.

Odšel sem z njim, a za Najo se nisem niti ozrl več.

Tistega dne se nisem upal, da bi šel poiskat devojko; isto tako ne drugega in tretjega dne; a četrtega dne sem moral po službenem poslu odpotovati za dolgo časa v povsem nasprotni kraj sodišča (sodnega okraja). Ondi sem prebil štiri mesece, a Bog ve, doklej bi bil še tam, da mi ni došel nakrat poziv, da naj se mahoma povrnem v sodišče

svoje oblasti, ker moram prevzeti silno važno službeno stvar.

Čez dvanajst ur sem vedel, kakšna je ta „silno važna službena stvar“. V Najini vasi se je uprl narod proti novi razdelitvi pose-
stev, kakor je bilo usanovljeno po segrega-
cionalni in komasacijski odloki. Razjarjeni kmetje so pobili dva ali tri vlastelinske hlapce, ker so hoteli, da orjejo zemlje, ka-
tere so bile do tedaj kmetske, a so v ko-
masaciji pripadle vlastelinstvu. Raztirali so komisijo, ki je tistega dne hotela zapreti staro pokopališče, ker je po novi premeri palo pod mejo vlastelinskih gozdov in pa-
nikov. Nazadnje so župnika s knezom in starešinami vred zaprli v občinsko ječo, a vso vlastelinsko čredo so ujeli nekako na škodi, ker se je pasla po pašnikih, kateri so prej pripadali kmetom. Torej cel upor, da se ni upal nikdo v vas. Predstojnik je pozval brzojavno vojaštvo, a mene je odredil, da bodem oblastni poverjenik pri prisilni ekse-
kuciji. Jaz sem bil namreč v žalost svojo — ah, v sramoto svojo! — na glasu kot uena-

vadno „energičen človek“. Temu glasu sem se imel zahvaliti, da so vedno pri takih ne-
varnih prilikah izpošiljali mene. Ne vem, ali sem bil v istini energičen, no, živa resnica je, da sem znal celó največji odpor skrsiti in to ne samo med slavonskim národom, ka-
terega miroljubnost in lenobnost ni prikladna za odpore, nego sem ga skrsil tudi mej za-
gorskim ljudstvom, katero nosi v svojih žilah še mnogo kapljice Gubčeve krvi. Seveda da-
nes — danes nisem več tak. A takrat sem bil še mlad, bil sem nespame-
ten, veroval tudi v svetost in ko-
rist zakona, države in društva. Zato sem menil v takih prilikah uporov, da mi je prva dolžnost pridobiti spoštovanje pred zakonom in vsako centrifugalno voljo pokoriti volji zakona in oblastva. A, ta srečna nespamet! In take neumnosti se zakrivajo v vsakojake brezumne formule. Končno to celó morajo, ker ne nosijo golosti razumljivosti in jednostavnosti, kakor jih nosi resnica. Mene je taka bedasta formula povsem zavlada-
dala, pa sem mislil, da sem na vršičku do-

vršenosti, ker nisem pri priličnih narodnih uporih poznal nikakih obzirov, ki bi mogli oslabiti strogosti mere, ki je potrebna za do-
sego mira.

Tisto pot nisem bil nimalo v skrbeh, bom li mogel povrniti mir. Prijavo sem smatral pretirano, in čisto mirnega srca sem mislil na čas, ko z bataljonom vojakov posedem selo. Še več, veselil sem se, da bom videl zopet Najo. Na oni njen razgovor o segregaciji sem bil popolnoma pozabil. In vender, — moral bi se ga spomniti! Ali zgodi se čisto, kot da neka višja sila brani in vso navadno logiko naše duše in naših del potisne v kot, pa usodi tako, kakor ona hoče. Tako se i jaz nisem spomnil onega razgovora, niti nisem spravljal upora v kako zvezo z Najo, četudi so mi v mojem stano-
vanji pripovedovali, da je ob času moje od-
sotnosti parkrat prišla neka kmetska punica ter silno popraševala po meni, a vender ne hotela povedati, po kaj prihaja.

(Dalje prih.)

Ferjančič — Klun.

V teh dveh imenih izražen je razpor med slovenskimi državnimi poslanci, kakor je nastal po nastopu koalicijske, a je bil takorekoč oficiozno proglašen v sejah poslanske zbornice z dne 14. in 15. decembra m. l.

Coram publico sta se bila torej spoprijela poslanca dr. Ferjančič in kanonik Klun, a nam je danes izreči svojo sodbo o tem prepiru.

Kdor je zasledoval dogodke na shodu zaupnih mož v Ljubljani in kdor je pazno čital naša izvajanja o tem shodu, ta nam bode verjel na besedo, da je pot do gosp. posl. Kluna nam le neznatno bolj dolga, kakor pa do gospoda dr. Ferjančiča, kolikor se seveda dostaja njiju nazorov o taktiki, koje naj bi se držali naši poslanci na Dunaju.

Koalirancev ne moremo hvaliti, ker se nam vidi sedanjí zistem — in to je menda dovolj tehten vzrok —, načelno protiven avstrijskim Slovanom, se slovenskimi nekoaliranci se pa tudi ne moremo identifikovati, ker so ostali na pol poti, ker nam ni dovolj jasno njihovo stališče nasproti sedanjemu zistemu.

Nimamo torej poudarka, da bi se v nemali ni za posl. Kluna ni za posl. dra. Ferjančiča, ampak v prijetnem položaju smo, da moremo mirno krvjo in povsem objektivno soditi o postopanju teh dveh poslancev povodom njiju medsebojne polemike v rečeni seji poslanske zbornice.

Gosp. poslanec Klun se je britko pritoževal, da se je dr. Ferjančič pregrešil proti vzajemnosti in skupnemu delovanju slovenskih poslancev ter da je s tem napravil razpor med istimi.

Te rekriminacije gosp. poslance Kluna se nam ne vidijo opravičene, kajti ni res, da je še le posl. Ferjančič izzval razpor, ampak ta razpor je nastal faktično že tedaj, ko je polovica naših poslancev ostavila koalicijsko, a druga polovica je ostala pod vodstvom grofa Hohenwarta, očeta iste koalicijske.

Gosp. dr. Ferjančič je jednostavno izrekel svoje obžalovanje, da se niso slovenski koaliranci postavili po robu, ko so se v novem času odstranila celo javna znamenja ravnopravnosti na sramoto slovenskega naroda. Rekel je, da bi bili slovenski koaliranci lahko preprečili to sramoto, ako bi bili porabili ves svoj upliv na koalicijsko. Slednjič je očital dr. Ferjančič slovenskim koalirancem, da se niso držali svojih verskih in narodnih načel, ko so mirno krvjo gledali, kako pri nas v Trstu laška gospóda žali verski in narodni čut Slovencev s tem, da so preprečili ljudski misijon pri sv. Antonu novem.

Ne rečemo, da ne bi bile hude te obtožbe, ali bile so strogo stvarne in g. dr. Ferjančič ni zinil niti besedice, katera bi bila žaljiva osebi katerega si bodi slovenskega poslanca. Povedal je le notoriške istine, katerih ne more premeniti niti dejstvo, da so poslanec Klun in tovariši interpelovali radi dogodkov v Istri. Interpelovali so pač — in to je bilo gotovo prav in lepo —, ali ko so videli, da so bile vse njih interpelacije le udarec po vodi, bila jim je sveta dolžnost, izvesti naravne posledice ter radikalno spremeniti svoje razmerje do zistema, ki ne poševa interpelacij svojih najzvestejših podpirateljev. Pa saj bi jim ne bilo trebalo niti to, kajti trdna je naša vera, da bi se bila stvar o drojezičnih napisih in o ljudskem misijonu v Trstu zasukala vse drugače, ako bi bili slovenski koaliranci primernim naglasom in možko zaresnostjo zaklicali merodavnim krogom isto, kar je zaklical dr. Ferjančič v svojem govoru: da brez Hohenwarta ne bi bilo koalicijske, kakor ne bi bilo Hohenwarta v koalicijski, če bi tam ne bilo slovenskih poslancev.

Drugače g. poslanec Klun, ki se je skrbno izogibal jedru očitanj Ferjančičevih gledó na veljavo slovenskih koalirancev za koalicijsko, ki pa je tem gostobesedneje udrihal po osebi dra. Ferjančiča, se mu rogal in ga zasmeheval.

Ako se hoče čitatelj prepričati, da ne pretiravamo, naj le pazno prečita govor g. poslance Kluna, priobčen tudi v našem listu, v izdanjih za 10. in 11. dan meseca januarja. Tam bode videl, da se je g. poslanec Klun toliko spozabil, da je nekako izrekel dvom, da-li je posl. Ferjančič vreden priimka „sorojak“.

To je vendar prehudo osebno žaljenje. Ne, gospod Klun, tako se ne dokazuje in prepričava, tako se le — zmerja! In zato lahko rečemo mirno vestjo, da ni res, da bi bil Ferjančič nevišteški napal slovenske koalirance, pač pa je g. posl. Klun nevišteški napal osebo Ferjančičevo.

Toliko o tormalni strani govora gosp. posl. Kluna; stvarno mu pa morda odgovorimo drugi pot. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi že danes konstatovali, da o koalicijski in o tem, kako slovenski in neslovenski koaliranci varujejo verska načela, sodijo povsem jednako, kakor je izjavil dr. Ferjančič, tudi oni krščanske socialni poštenjaki, kojim je prosvetljeni glavar katoliške cerkve ravnokar izjavil svoje popolno priznanje ter jim podelil Svoj blagoslov.

A svetemu Očetu vendar ne bodejte odrekali kompetence gledé na vprašanje, kako se najboljše varujejo verski interesi!!!

Politiške vesti.

Deželni zbori. V deželnem zboru Goriskem je interpeloval posl. grof Alfred Coronini deželnega glavarja o korakih, ki so se storili za gradnjo železnice Gorica-Ajdovščina-Logatec, in vlado, zakaj toliko odlašja z odločitvijo. Posl. Gregorčič je predlagal, da se premene volilni red, statut mesta goriskega in volilni red trgovske zbornice. Posl. Dottori je predlagal, da se uložijo peticija proti namerovanemu znižanju uvozne carine na vino iz Francoske.

V deželnem zboru kranjskem vršila se je včeraj šolska debata. Poslanec Hribar je naglašal, kako so učitelji odvisni od c. kr. okrajnih glavarjev, tako, da se je v sedanjih časih bati lučnega za naše učitelje. Z brezmernim usiljevanjem nemščine proti veliki nevarnosti ljudskemu šolstvu slovenskemu. — Dr. Tavčar je povdarjal, da se moramo z vso strastjo okleniti ljudskega šolstva, v narodni šoli ni smeti uganjati germanizacije. Izreka se proti dovoljenju 1000 gld. za poučevanje v nemščini, saj je deželni odbor kranjski dovolj močan steber, ki varuje nemščino. — Deželni predsednik baron Hein, in deželni glavar Oton Detela branila sta se, kakor sta vedela in znala, toda nista mogla ovreči trditve posl. Hribarja in Tavčarja. — Za privolitev onih 1000 gld. za poučevanje nemščine je govoril seveda tudi posl. Šuklje; a zbornica je odklonila ta predlog z malo večino.

Različne vesti.

† **Rajmund Mahorčič.** Včeraj ob 11. uri zvečer je umrl v Sežani gosp. Rajmund Mahorčič in z njim smo izgubili jedno izmed najmarkantnejših ličnosti našega kršnega Krasa. Mahorčič se je kaj intenzivno udeleževal javnega življenja: bil je mnogo let župan občine sežanske, deželni poslanec, načelnik cestnega odbora in ud c. k. okr. šolskega sveta. Nevenljivih zaslug si je stekel pokojnik za procvit občine sežanske: uprava občine v njegovih rokah je bila upravnostna, takó, da je bil le jeden glas, da je le malo kje po deželi najti tako uzornih administratorjev. Kaj je bil Mahorčič okrajno sežanskemu kot predsednik cestnega odbora, povedano je s tem, ako naglasimo, da se morda v 100 letih ni zgradilo oziroma popravilo toliko cesta, kakor pod načelništvom Mahorčičevem.

Dolgo se je upirala njegova trdna konstitucija hudi bolezni, slednjič ga je uklonila vendarle.

Globoki žalosti mnogobrojnih sorodnikov pridružujemo se tudi mi iz vsega srca in ob grobu tega uzornega moža kličemo: Blag mu bodi spomin, lahka mu zemlja slovenska, mir in pokoj njegovi duši!

Odlikovan duhovnik. Nj. Veličanstvo cesar podelil je kanoniku msgr. Štefanu Benici, stolnega kapitela Goriskega, viteški križec Fran-Josipovega reda.

V proslavo spomina c sarja Maksimilijana. Danes ob 10. uri predpoludne položili so častniki tu zasidrane nemške vojne ladije „Stein“ krasen venec na spomenik cesarja Maksimilijana. Prisoten je bil tudi nemški konzul. Venec je bil iz kamelij in je imel

dvoje trakov: avstrijskega in nemškega. Nemški trak je imel napis: „Poveljniki in Nj. Vel. ladije „Stein“.

Poroča. Danes zjutraj poročil se je našim narodnim krogom dobro znani trg. uradnik g. Fran Zelen z dražestno gospodičino Zmagoslavo Kopačinovo. — Narodni zavodni dvojici naše priske čestitke!

Deželni zbor tržaški. Sinočene III. seje udeležilo se je 40 poslancev. Razprava o resoluciji, s katero se protestuje proti „pačenju“ krajevnih imen, odprl je vladni zastopnik baron Conrad. Ni se upiral predloženi resoluciji, ampak pozdravil jo je z veseljem, češ, da se pride do sporazumljenja glede pravopisja krajevnih imen. Iz govora vladnega zastopnika konstatujemo za danes le njegovo izpoved, da je **ministerstvo italijanskemu jeziku vedno dajalo prednost pred drugimi.** In to je priznal gosp. vladni komisar kar brez ovinkov. Tekom njegovega govora godrnjala je galerija (Poreški vzgled! Ur.), pazno pa je poslušala in seveda siminitje burno odobravala dr. Veneziana, kateri je pobijal vladnega zastopnika. Kulminacija Venezianovih trditve je ta, da so bila krajevna imena okolice tržaške italijanska še predno so se naselili Slovani v te kraje. (I) To svoje trditev dokazoval je na temelju starih listin. Ni pa povedal, da so imena v istih listinah latinska, kakor so to bila v navadi v prejšnjih stoletjih. — Spadoni je namignil „bratom“ na Goriskem in v Istri, da naj bi i oni sklenili slično resolucijo, kajti tudi v teh dveh pokrajinah so „pristna“ laška krajevna imena silno „popačena“. Seveda je zbor vsprejel resolucijo **soglasno.** (Kje je razlika med radikali in konservativci? Radovedni stavec). Isto tako soglasno vsprejeli so resolucijo, da naj se vodstvo civilnih mátic odvzame duhovščini in da naj se izroči upravnim organom občin kot zastopnikom vlade. O razpravi gledé te resolucije opozoril je poslanec dr. Morpurgo skeptično, kako težko je šlo na Ogerskem z isto stvarjo; dodal je še predlog, da naj se v resolucijo uvrsti stavec, s katerim se izrečno protestuje proti samovoljnemu pravopisu imen iz političkih namenov. Tudi ta doatek so vsprejeli soglasno. Vladni komisar se tudi tej resoluciji ni upiral, ampak izjavil je le svoje pomisleke, da bi lista dosegla svoj namen.

Obširnejše poročilo o tej seji objavimo v prihodnji številki.

Mestni svet tržaški. Sinoč ostali so naši deželnozborski poslanci po zaključeni seji deželnega zbora, združeni v tajno sejo kot mestni svet tržaški. V tej seji imenovali in premaknili so nekatere mestne uradnike.

Nemški gostje v Trstu. V čast oficirjem tu zasidrane nemške vojne ladije „Stein“ bil je včeraj pri tukajšnjem nemškem konzulu Pritschu slovesen obed, katerega so se vdeležili ces. namestnik vitez Rinaldini s svojo soprogo, župan Pitteri s soprogo in mnogo drugih civilnih in vojaških dostojanstvenikov.

Nepričakovana razsodba. Urednika Goriskega „Il Rinnovamento“, g. Ivana Kušarja, obsodilo je nedavno tamošnje okrožno sodišče po §. 24 tisk. zakona na 100 gl. globe in tri tedne zapora. Povod tej obsodbi je bilo dejstvo, da je v svojem listu ponatisnil neki zaplenjeni članek. Zajedno pa je obsodilo tiskarja Antona markiza Obizzija zaradi istega hudodelstva na 5 dni zapora in 15 gld. globe. Proti tej obsodbi uložil je pritožbo ničnosti le urednik Kušar, v tem ko se je tiskar A. Obizzi podvrgel obsodbi. Ta utok imel je čuden vspeh. Generalni odvetnik dvorni svetovalec dr. Schrott predlagal je namreč, da se zavzre utok urednikov kot popolnoma neutemeljen, iz lastne inicijative pa je zastopal pritožbo v prilog Obizziju, ki se niti pritožil ni. Dvorni svetovalec dr. Schrott naglašal je namreč, da je tiskar sokriv tiskovnih pregreškov, torej celó veleizdajstva, le tedaj, ako ne navede založnika, tiskarja, izdavitelja in odgovornega urednika in ako ne predloži obveznih odtisov. V vseh drugih slučajih ne more se smatrati odgovornim zaradi neskrbne sokrivnje. — Kasacijsko sodišče pod predsedništvom dvornega svetovalca viteza Kindingerja pritrdilo je temu menenju, odbilo pritožbo urednika Kušarja in oprostilo kazni tiskarja, ki ni bil niti uložil utoka proti obsodbi.

Slovensko dijaštvo podporni društvi. „Vesna“ pa „Slov. Svet“. Z Dunaja se nam piše 25. jan. t. l.: V 12. št. pr. „Vesne“ priobčene so bile resolucije slovenskega dijaštva, v katerih se poleg povdarjanja nujne potrebe taborov — (salonska politika ne nosi narodu nikake zavesti in haska itd.), solidarnosti vseh odločno narodnih časníkov, narodne organizacije in upotrebljanja visokošolcev kot političkih agitatorjev itd., naše slovensko dijaštvo ondi javno in glasno pritožuje proti „Radogoju“ in „Sloven. podp. društvu“ na Dunaji. Resolucije so bile namenjene, da se prečitajo le na shodu zaupnih mož; radi nedostataka na času in radi nekih formalnosti, izjavil je tedanjí predsednik, da se bode posvetoval in poročal „izvrševalni odbor“ o resolucijah visokošolcev na Dunaji. Resolucije so pa na to in menda zato zagledale beli dan javnosti v bivšem dijaškem glasilu. Čudim se le temu: zakaj vendar molčati omenjeni društvi?! Visokošolci jima očitajo naravnost krivično strankarstvo, odbijanje revnih in vrednih kmetskih prosilcev in podpiranje imovitejših višjeinradniških in celó nemškutarskih prosilcev!! Gospóda, to so huda očitanja! Je-li mislita morda — odbora omenjenih društev — z ignoriranjem zamoriti pomen te javne dijaške izjave? Pač se varata! Dasi nečem nikakor izražati svojega somišljenja „ex principio“ z očitanji visokošolstva, moram vendar izraziti menenje: molk nikakor ne opere velikih madežev, katere nositi — baje! — omenjeni društvi. Zato govorite!

„Vesna“ je prenehala in sloven. dijaštvo je proglasilo „Slovanski Svet“ svojim novim glasilom, a bojim se, da v škodo „Sl. Svetu“. V škodo?! Dá; preminole „Vesno“ so prepovedali na vseh slovenskih gimnazijah, ravnateljstva so prirejala pravcata preiskovanja po dijaških stanovanjih, ravnatelji so pisarili najosornejša pisma „Vesninemu“ tiskarju, naročniki tega lista so se proglašali naravnost brezverci in škodovali se jim je pri spricvalih!! In sedaj so se začela ista preganjanja že za „Slov. Svet“! Na nekem kranjskem gimnaziju je namreč že izšla taka prepoved in na nekem štajerskem gimnaziju ovajajo celó pismoonoše dijaške naročnike „Sl. Svetu“. Ni-li to škandal? Nekateri bojazljivejši dijak si sedaj seveda niti čitati več ne bodo upali „Slov. Sveta“, saj jih bodo izvestno zopet ovajale nahujskane gospodinje, drugi se bodo naročali na tuja imena in tretji bodo sprejemali list „post-restante“. In zakaj so izdane te prepovedi? — Sam Bog vedi! — Uverjen sem pa, da je v slovenskem srednješolstvu še toliko samozavesti in ponosa, da bode vedelo prav odgovoriti na taka zasledovanja. —

Slovenskega visokošolstva pa je dolžnost, da upotrebi ves svoj agitatoriški upliv, da se podpira in širi „Slovanski Svet“ po vsej slovenski domovini, pa tudi v tujini. Mnogo je še slovenskih listov, ki „Sloven. Sveta“ niti ne omenjajo, nikar pa priporočajo. Naj se zato mlajša generacija tem iskrenješe oklene tega lista, čegar glasilo je bilo vsikdar: Naprej za Slovanstvo, cirilo-metodijako Cerkev in svobodo. V—z.

(Dostavek uredništva. Na prošnjo objavljamo ta dopis, ali moralno odgovornost prepuščamo gospodu dopisniku, ker nismo dovolj obveščeno tu navedenih dejstvih).

Od sv. Ivana nam pišejo: Nekdo je hotel poslati v Gorico s poštno nakaznico 1 gld. kot naročnino na „Slov. knjižnico“. Ko je bilo vse odpravljeno, hotela mu je naša poštarica izročiti italijanski recept, kakor je sploh navada pri tej naši poštarici. Odposiljatelj pa ni hotel vsprejeti italijanskega recepta, ampak naprosil je uljudno, da se mu dá slovenski. A poštarica je odgovorila na to, da je pač vsejedno, ali je recept slovenski ali italijanski; potem pa je še pripomnila odposiljatelju, da naj nese denar v mesto, češ, da pri sv. Ivanu nimajo slovenskih receptov. In tako je odšel odposiljatelj brez recepta, na kateri čaka še danes. Vprašati moram torej: čemu imamo pošto pri sv. Ivanu-Verdeli, ako nas poštarica pošilja v mesto po slovenske recepte? Kako to, da niti v povsem slovenskem kraju nam ne privoščijo enakopravnosti?

Veliki ples „Trž. podp. in bralnega društva“ bode dne 2. februarja t. l., na kar že danes opozarjamo slavno občinstvo.

Podgrajska posojilnica in hranilnica. Dolgo in željno pričakovana posojilnica in hranilnica v Podgradu, registrovana zadruga z neomejenim poročstvom, pričela je svoje delovanje. Ona ima po postavi pravico od vsakega sprejemati denar v hranjenje in bo od takega denarja plačevala obresti. Dajala bo pa tudi na posodo denar, a to sama svojim zadružnikom ali udom.

Kdor hoče postati zadružnik ali ud posojilnice, mora vzeti vsaj jeden delež, kateri stane 10 gld. in mora zraven vplačati 1 gld. za ustopnino. Onih 10 gld. ostane njegova lastnina, se vpiše na njegovo ime in mu za zdaj donaja po 4 1/2 obresti od sto. Oni 1 gld. ustopnine pa gre v zalogo posojilnice. Kdor je pa postal enkrat zadružnik ali ud posojilnice s tem, da je plačal za delež 10 gld. in za ustopnino 1 gld., ima pravico večkrat na podlagi tega vplačanega zneska zahtevati posojilo.

V podgrajskem okraju je velika stiska za denar in tudi boljši posestniki so včasih prisiljeni iskati si denarja na posodo. Taki pridejo mnogokrat v roke pijavkam in brezbožnim oderuhom, kateri jim izpijejo vso moč, a zraven zahtevajo od njih, da jim še svoje postenje prodajo.

Kdor neče priti v roke pijavkam in oderuhom in kdor se jih želi rešiti, naj pristopi k posojilnici. Starejšim svojim zadružnikom ali udom bo posojilnica rajši posejevala, kakor onim, ki pristopijo k njej še le takrat, ko potrebujejo posojila. Dobro je torej, da se vsak gospodar, če le premore 11 gld., precej v to zadrugo zapíše in ne čaka do tistega časa, ko bo moral iskati denar na posodo.

Denar se posojuje na osebni kredit in na zastave. Zaradi manjših stroškov posojevala bode posojilnica s početka bolj na osebni kredit.

Kdor tedaj želi posojila iz posojilnice, mora naprositi dobrega moža za poroka. Potem naj pride na uradni dan v zadrugo pisarno, da prijavi svojega poroka in da razloži na tanko svoje stanje. Zaradi večje varnosti pregledavale se bodo brez izjeme zemljiščne knjige. Tedaj bode dobro, da seboj prinese, če ima, pobotnice vknjiženih, pa še neizbranih dolgov.

V seji starešinstva posojilnice se odloči, če v'obi posojilo ali ne, in vsak prosilec to lahko zve prihodnji uradni dan. Če mu je posojilo dovoljeno, naj pride s svojo ženo in z naznanjenim porokom ob uradnem dnevu, da se od vseh podpiše dolžno pismo.

Na to mu se izplača zahtevano posojilo. Tako posojilo se ne vknjiži in dolžnik torej nema stroškov za cenitev premoženja, za legalizacije, za vknjiženje dolga itd., sploh nema drugih stroškov, kakor za papir in za prav nizek kolek na dolžnem pismu.

Da se razvidi, kako blagodejna bo pomoč posojilnice, navaja se tu za primer sledede:

Našega sosedu zadene v spomladu nesreča. Pogine mu vol. On ga silno potrebuje, ker si mora polje obdelati. A nima zadosti denarja, da si kupi drugega. Zateče se k posojilnici. Ta mu posodi 70 gld. za pol leta, to je do takrat, ko prodaja svoje pridelke. Vsega stroška za tako posojilo bo kakih 30 kr. In ko v jeseni vrne onih 70 gld., plača povrh samo še 2 gld. 10 kr. za 6% obresti in nič drugega. Za krajši čas pa bile bi te obresti se ve da manjše.

Kdor torej nagloma in brez velikih stroškov potrebuje posojila, temu bode posojilnica v Podgradu njegov angelj rešitelj.

Nekateri oderuhi in njegovi prodanci grdo zabavljajo proti posojilnici, da bo posojilnica kmete z denarjem kvarila, da se ljudje preveč zadolžijo itd. Temu nasproti ponavljamo, da bo moral vsak prosilec povedati, zakaj potrebuje denar. Zapravljivcem posojilnica v Podgradu ne bo dajala denarja na posodo.

Ta posojilnica pa je ob enem tudi hranilnica. Ona sprejema denar tudi v hranjenje. S tem hoče spodbujati ljudi k varčnosti. Vsak razumen gospodar torej, kadar skupi ali prihrani kaj denarja, katerega ne rabi precej, prinesi ga varno shraniti v hranilnico. Kajti, ako mu denar leži doma, nema nobene koristi od njega. Hranilnica pa bo plačevala obresti od takega, pri njej shranjenega denarja, za sedaj po 4 1/2 od sto.

Zadruga pisarna posojilnice je v Podgradu, v hiši št. 55. Uradni dan je vsaki ponedeljek dopoldne.

Par besedi v novem pojavu „avite culture“ v Poreču. Pišejo nam iz Istre: Dva slovenska tržaška trgovca bila sta minoli četrtek v Novem selu pri Poreču po opravkih. Vrnivši se na vozu zvečer po 9. uri v Poreč, našle sta na vinjeno tolpo mestne fakinaže, ki je za njima tulila, liki divja zver v hosti, izvijajočo in sramotilno pesem, katera opeva v visoko kulturnem jeziku poreških „barab“ na sramotilen način naše drž. in drž. posl. gg. Laginjo, Nabergoja in dr.; naš hrvatsko-slovenski jezik itd. — Rajevoenje je trajalo, dokler se dotična trgovca nista umaknila v gostilno „Alla città di Trieste“. Vozniku pa čast, akoprem je naš nasprotnik, ta je opominjal druhal, naj miruje in naj se oddalji, ker ima tujece na vozu, ali vse njegovo opominjanje je bilo zaman.

Čudno je to, kako je druhal prišla do tega, da je doznala, da sta dotična trgovca slovenske narodnosti. Morda se je zmotila v temi, pričakovanje koga drugega, da mu prireči mačjo godbo, ali pa je bila istinito obveščena o prihodu naših dveh. — Najbolj čudno pa je to, da se take stvari gode proti tujim trgovcem, ki donajajo „evenka“ v deželo in v središču mesta ter v pričo mestnih straž, katere se niso niti maknile z mesta, videče razgrajajočo sodro ter so tej še potuho dajale svojim vedenjem.

Ti poreški stražarji res pojejo, kakor jim pojejo njih velelaški gospodarji. Ako se Slovencu godi krivica ter se isti zasramuje in izživa na javni ulici, to nič ne dé. Pač se pa dopušča nesramni poreški poulični sodrugi, da vprižarja raznovrstne protihrvatske demonstracije. Človek ni več varen iti po poreškem gnjezdu, da bi ga javno nenapadali ti nesramneži. Smo-li v Avstriji, ili na Turškem? Meni li poreška fakinaža in njeni gospodarji, da mora preko poreškega mesta tudi Slovenec z italijansko trobojnico na prsih, ako hoče, da mu je svobodna pot? Kaj meni pa vlada storiti, da odvrne to sramoto provzročujočo ob jednom tudi gmotno škodo slovenskemu kmetu v Istri.

Istran.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metod darovali su plesalci v Čitalnici 23. t. m. 8 kron, ker se ni „koleno“ zlomilo. — V rodoljubni hiši g. dr. I. Abram-a nabralo pri igri 2 kroni 60 st.

Novo pevsko društvo v Trstu. Z oziroma na vest, objavljeno v našem listu v večernem izdanju za petek 25. tega meseca opozarjamo prijatelje slovenskega petja še jedenkrat, da bode ustanovni shod novega pevskega društva jutri dne 27. januarja, v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ (Corsia Stadion hšt. 19. I. nadstropje). Zborovanje prične točno ob 2 uri popoldne.

Vabilo k plesnemu venčku, katerega priredila „bralno društvo“ in „gasilno društvo“ v Dol. Logatu dne 9. svečana v prostorih g. Arkota. — Svira oddelek vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 27. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina je 60 nvč. za osebo. Prosi se, priti v navadni obleki. — Ker je čisti dohodek namenjen v nakup gasilnega orodja tukajšnjemu gasilnemu društvu, se preplačila hvaležno vsprejemajo. Odbor.

Upokojen minister, ki ne mara pokojnino. Predsednik ogerske poslanske zbornice, bivši pravosodni minister Szilagy, izjavil je, da se prostovoljno odrekla mirovini 8000 gld., ki mu gre kot upokojenemu ministru, toda le za toliko časa, dokler ostane predsednik poslanske zbornice. — Res „plemenito“, kajti tudi predsednik poslanske zbornice ima lepe dohodke in zato se je ekscelencu bržkone bal, da mu bodo z ministersko mirovino dohodki — preveliki.

Državni bankovci po 1 gld. umikajo se kaj naglo iz prometa. V sredi meseca januarja bilo jih je v prometu še 13 milijonov, koncem tega meseca pa jih bode le še 10, k večjemu 11 milijonov. Toda v isti meri, kakor pada število bankovcev, ki so še v prometu, pada tudi število onih, ki se umikajo iz prometa in zato preteče še dokaj časa, dokler ne izgine poslednji bankovec po 1 gld.

Nov krvnik. Višje deželno sodišče nižje-avstrijsko imenovalo je krvnikom v področju tega sodišča, (katero mesto je bilo izpraznjeno vsled smrti Seyfrieda) Karla Selingerja. Isti je bil pred leti pomočnik krvnika Willenbacherja, potem pa je zamenjal krvniško padajo črne žilam. Rdeča žilna pletila padajo ob 63 1/2 na 60, kornuza od 51 1/2 na 49 1/2 etc. bushel.

torej vrnil k prvotnemu svojemu „opravilu“. Ta krvniška služba pa določa, da mora dotični rabej, ako treba, iti tudi izven področja omenjenega višjega deželnega sodišča vsrbit svojo „službo“.

Ogenj. Sinoč okolo 9. ure odtrgala se je žica, na kateri je visela svetiljka v delavnici tapeterja Josipa Ravberja, ulica Ss. Martiri hšt. 16. Goreči petrolij poplavljal je razno pohištvo, sukno itd. in hkrati bila je vsa delavnica v ognju. Prihitieli so gasilci, katerim se je okolu polnoči posrečilo udušiti ogenj popolnoma. Škoda je izdatna, ker je pogorelo vse, kar je bilo v delavnici. Ista pa je bila zavarovana.

Zblaznel. 50letni Anton Potočnik, varuh starega javnega stranišča v ulici dei Gelsi hšt. 10, trpel je že nekaj časa na domišljiji, da ga preganjajo trije možje, ki ga hočejo umoriti. Večkrat že hotel je skočiti raz okno, da ubeži svojim „preganjalcem“. Včeraj pribelal je v hišo št. 8 v ulici Molin Piccolo in hitel po stopnicah do III. nadstropja. Vratar je tekel za njim in s pomočjo drugih stanovnikov, ki so takoj spoznali, da se siromaku meša v glavi, odvedel ga je v vožo in ga izročil stražarjem, da ga odpravijo na zdravniško postajo. Od tam poslal ga je zdravnik v bolnišnico.

„Slovanski Svet“ 4. št. od 26. t. m. ima naslednjo vsebino: Vprašanje Nemcem češkega kraljestva. — Naše posvetno razumništvo in akademiška mladež. — Pesmi: a) Hrvatski prievod Lermontovljeve „dune“; b) Pojmo pjesmu (hrv.), c) Pyku na pyku dade (srbska). — Sonet (slov.) — Literarna pisma. II. — Illyka (ruska basen s tolmačenjem). — Čomu je došlo na svet? (hrvatska). — Aleksander Sergejevič Gribojedov. Životopisna črtica ob 100letnici. — Bosenski jezik. — Dopisi. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost.

Prijatelj „Slovanskega Sveta“ v Trstu javljamo, da se ta tednik prodaja v Trstu: Internationales Zeitungs-Bureau, in sicer števila po 8 kr.

Policijsko. Minolo noč zaprl so 32letnega Antona N. iz Vipave, ker je na sumu, da je ukradel trgovca Gamišku 2 gld. 80 nvč. — Polic. ozečjal g. Tiz zasačil je v ulici Carintia 17letnega mizarskega pomočnika Ivana Matjasija iz Trsta in 16letnega čevljarkega pomočnika Rudolfa Brica iz Trsta pristojnega v Dornberg, ko sta nesla železje, katero sta bila ukradla v podstrežju neke hiše v isti ulici. Umevno je, da ju je poslal v zapor.

Najnovejše vesti.

Dunaj 26. Ministra Banffy in Lukacs sta posetila grofa Kalnokya in kneza Windischgrietza in dr. ministre. Jutri vsprejme barona Banffyja cesar v privatni avdienci. V ponedeljek pa se predstavi baron Banffy članom carske hiše.

Dunaj 26. „Wiener Tagblatt“ javlja, da odpotuje cesar dne 6. februarja v Cap Martin ter ostane tam do konca februarja.

Dunaj 26. Kralj srbski je despel tu sem danes zjutraj na potu v Pariz. Nadaljeval je svoje potovanje brez odloga.

Dunaj 26. V deželnem zboru je odgovoril namestnik na interpelacijo o stanju kolere v Galiciji. Govornik je izjavil, da ni mogoče govoriti o kakem potajevanju, ker se je od aprila sem redno poročalo o stanju kolere. Letos je nastopila kolera slabše nego v letih 1866. in 1873. V zdravstvenem oziru je Galicija napredovala orjaški. Ukrenilo se je vse potrebno, da se kolera ne zanese v Silezijo.

Belgrad 25. Kralj je odpotoval danes zvečer v Pariz. Popred je izdal proglas, s katerim izroča ministerskemu svetu regentstvo za čas svoje odsotnosti. General Panterić je imenovan poslanikom v Berlinu.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.51-6.63 Pšenica za jesen 1895 6.98 do 7. — Oves za spomlad 6.02 6.04. Rž nova 5.55 5.57. Kornuza nova za maj-juni 6.25-6.24.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55-6.60, od 72 kil. f. 6.60-6.65, od 80 kil. f. 6.65-6.70, od 81 kil. f. 6.70-6.75, od 82 kil. f. 6.75-6.80.

Jedmen 6.30-8.15; prasec 6.20-6.30.

Pšenica: Obilne ponudbe. Popraščevanje ugodno prodaja 25.000 mt. stot. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor za januar f. 12.92 februar f. 12.05, mare 12.20, maj 12.12 Stalno od včeraj 19 nvč. dražje.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpuščajev precej f. 29.25-25 Febr. April f. 28.15-28.50 Concasse za januar-mare 29.25

—, Četvrti za Febr. 30.75. V glavah (sodih) za Febr. 30.25.

Havre. Kava Santos good average za januar 95. — za maj 95.25.

Hamburg. Santos good average za mare 77.50 maj 77.25 september 76.75. — 1/2% dražje.

Novi York 26. Na Novjorskem tržišču se vedno padajo cene žitam. Rdeča žilna pletila padajo ob 63 1/2 na 60, kornuza od 51 1/2 na 49 1/2 etc. bushel.

Dunajska borza 26. januarja 1895

	danes	včeraj
Deležni dolg v papirju	100.80	100.80
„ „ v srebru	100.75	100.80
Avstrijska rentna v zlatu	125.60	129. —
„ „ v kroun	99.05	99. —
Kreditne akcije	413.50	413.60
London 10 Let.	124.25	124.25
Napoleoni	9.86	9.86
100 mark	60.80	60.80
100 italj. lir	46.37 1/2	46.80

Trine cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

	Cena od fer.	do fer.
Fiel: Koka	100 K. 12.75	13. —
Mandeloni	10.75	11. —
svetlorudeči	10. —	10.25
temnorudeči	—	—
kamurček	—	—
bohinski	10.75	11. —
bell veliki	10.50	—
„ mali	9. —	—
zeleni, dolgi	10.50	—
„ okrogli	—	—
mešani hrvatski	7.50	—
„ štajerski	8. —	—
Maslo fino štajersko	92. —	96. —
Jedmen št. 10	9.50	9.75
„ 9	10. —	10.25
„ 8	11. —	11.25
Zelje kranjsko	6.75	7. —
Rapa	6. —	—
Krompir, štajerski	3.70	3.80
Proso kranjsko	8.75	—
Leča kranjska	9. —	—
Špah ogerski	49. —	50. —
Mas ogerska	53. —	54. —
Kava Moca	190. —	192. —
Ceylon Plant. fina	182. —	184. —
„ Perli	189. —	191. —
Java Malang	—	—
Portorico	—	—
Guatemala	157. —	158. —
San Domingo	156. —	158. —
Malabar Plant.	172. —	174. —
„ nativo	—	—
Laguayra Plant.	170. —	172. —
„ nativo	—	—
Santos najfini	152. —	154. —
„ srednje fini	148. —	145. —
„ srednji	145. —	146. —
„ ordinar	131. —	133. —
Rio oprani	—	—
„ najfini	150. —	152. —
„ srednji	144. —	145. —
Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K. 28. —	28.50
Concasse	29.25	29.50
v glavah	30.75	31. —
razkosani	30. —	30.25
Riz italijanski fini	100 K. 19. —	19.50
„ srednji	18.25	18.75
Japan fini AAA	16.50	—
„ srednji	15.25	—
Rangoon extra	13. —	—
„ I.	12.50	—
„ II.	9. —	—
Petrolej ruski v sodih	18.25	—
„ v zabojih od 29 kil.	5.80	—
Olje italijansko najfinije	100 K. 64. —	66. —
„ srednjefino	55. —	57. —
bombažno, amerik.	34. —	37. —
dalmatinsko	32. —	34. —
Limoni Mesinski	zaboj 4. —	5. —
Pomaranče	4. —	5. —
Mandeljni Dalmatinski	100 K. 64. —	65. —
„ Bari	70. —	72. —
„ inželi	90. —	92. —
„ žlici Dalmatinski	—	—
„ Poljski	8.25	8.75
„ kve Poljske	12.50	13. —
„ Grške v venci	15.25	15.75
„ tanine	30. —	40. —
Vamperli	25. —	26. —
O.b.c.e	18. —	34. —
Polenovke srednje velikosti	38. —	—
„ velike	—	—
„ male	—	—
Sliziki v velikih sodih	12.50	—
„ v 1/2	4.50	—

Kava. Poslednji čas cene naraščajo stalno. Vzrok temu je, ker mislijo, da prihodnja letina v Braziliji, (ki je sedaj v cvetju) ne bode tako povoljna, kakor je bila lanijska. Mogoče je tudi, da je to le borni manöver igralnih krogov v Hamburgu in Havru; faktum, s katerim je treba zares računati, je to, da nam že sedaj primanjkuje finih vrst Santos in Rio. To dejstvo seveda mnogo vpliva na razne druge vrste. Tudi srednosrednje vrste razprodane so popolnoma ter želimo, da nam dospel spomlad novo blago. V Braziliji bilo je letos alcer obilne kave, toda ogromna večina bila je preprosti in srodilni vrsti. Na skladišču imamo 97600 met. s ot. raznih vrst.

Sladkor. Vendar imamo maslo, toda kakor se nam dozdeva, stalno reakcija Cene, katere smo belžili do nedavno, bile so tko nizke, kakor se nikdar ne in menda tudi ne bodo. Ako pomislimo, da se je tranzito ponujalo, da forebralo, I. Pilb po 7.23 do 13 1/2, in ako odbijemo od tega 2 for. do 2 1/2 za vožnjo, ostane zares smešna cena. Pač moramo dodati temu 2 for. takozvanega eksportnega premija, katerega morajo plačati notranji konsumenti za olajšavo izvoza. Da bi vridgnili eksport, zahtevajo sedaj takozvani „agenci“ na Nemškem, da se povzra ta premij in to zahtevanje v bližnji državi vpliva že na naše fabrikante.

Cena se se zboljšala za 1/2 gld., toda največje fabrike umakile so se s trga in prav imajo. Saj ostane vedno še časa povrtni se k tem cenam.

Zanimiva je statistika produkcije te letine ki navaja med ostalim:

49,750,000 met. stot. letos za vse Evropo

38,833,380 „ „ lani in

34,285,150 predlanskim; imamo torej letos nad 11 milijonov met. stot. več nego lani!

To pove vse!

V Avstriji bilo je obdelanih:

11,000,000 proti 8,418,000 m. st. lani

v Nemčiji 10,990,000 proti 13,816,000 m. st. lani.

Franciji 8,800,000 „ „ 5,791,000 „ „

Rusiji 6,300,000 „ „ 6,690,000 „ „ itd.

Riz. Italijanski je stalen, toda ima malo prometa. Japonski nekoliko popustljiv, angleški nespremenjen.

Olje. Mirneje, posebno ameriške vrsti, katerih cena so padle za 2-3 gld.

Južno sadje. Limoni in pomaranče so se nekoliko podražile, kakor navadno v tem času. Kupčija je vedno živahna, kajti razproda se vsak teden 20-25,000 zabojev. — Ma n d i j i so se podražili za skoraj 10 gld., ker v Italiji nimajo več velikih zalog; nadejamo se pa, da se v kratkem pomirijo. — Vamperli so se podražili za 2 gld., ker je pre-

skočila Rusija ubogim Grkom tako v pomoč, da je za Grško sadje popolnoma opustila carino in vsled tega kupili so Rusi okoli 400.000 met. stot. vamerlov na Grskem. — Sultanine so jako valne, smokve podražile so se za 3 f. in se podražijo brskone še bolj, ker imamo na razpoloženje za ekorije in za jelo le 4.300 m. st. novega sadja pa nič. Domači pridelki. Ker se sedaj vidi jasno, da je bila letina na Štajerskem jako mala in ker so zaloge neizdatne, rastejo cene od dne do dne. To velja posebno o koku, ki bodo v kratkem popolnoma razprodani. Dobro povpraševanje je tudi po bominjskem. — Zelje nekoliko ceneje. A. T.

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. V tem tednu prodal je „Economo“ par stotin vreč svoje številke 6 po f. 9.80 proti oddaji v tekočem mesecu. V ostalem ne znamo o drugih kupcih; mlačnost postaja vedno akutnejša in ne moremo si misliti, kdaj konča.

Otrobi. „Economo“ je prodal par tisoč kvin. svojega izdelka po f. 4.— kvintal z vrečo vred in sicer proti oddaji v bodočnosti. Nekoliko kupčije bilo je tudi z levantinskimi. Isti plačevali so se po f. 3.30 do 4.80 kvin. z vrečo vred, kakor je bila že vrst. Ogerskih mark ni bilo in so brez kupčije.

Drobni otrobi. Tukajnji mlin ponuja svoj izdelek po f. 3.75 z vrečo vred, toda kupcev ni.

Goved. Od 17. do 23. t.m. prodalo se je v Trstu 632 volov in 41 krav klavne živine in sicer 68 volov iz Kranjske, 482 iz Hrvat., 2 iz Istre, 16 iz Dalm., 62 iz Bosne in 2 domača. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 46.— do 47.50; voli iz Hrvatske po f. 43.— do 44.—; iz Istre po f. 45.— do 46.—; iz Dalm. po f. 43.— 44.— iz Bosne po f. 43.— 44 in domači po f. 45.— do 47.—; domače krave po f. 43.— do 44.— in krave iz Hrvatske po f. 43.— do 44.— kvintal mitve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.90, II. vr. po f. 2.80 slama I. vr. po f. 2.90. in II. vr. po f. 2.65 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 92 do 94 nč., v part. od 30 do 50 kg. po 90 do 92 nč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.06 do f. 1.08 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1.04 do f. 1.06 kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1.04 do 1.06 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3.30 do 3.55 sto komadov.

Kokoši po f. 1.— do 1.35 komad, piščeta po f. 1.40 do f. 1.55 par.

Krompir navadni, na debelo po 3.90 do 4.— kvintal. „R. M.“

Pri „Tržaškem Sokolu“ je oddati služba

društvenega sluge.

Plača 20 gld. na mesec ter bo de dotičniku opravljati službo gardorobierja, kar tudi domaša precejšnjega postranskega zaslužka.

Natančneje se je možno obvestiti pri administraciji našega lista.

Krojačnica za moške, spojena z izdelovanjem perila za moške in ženske **A. ŠČUKA** Via Farneto TRST, št. 34, I nadst. priporočila se za vsakovrstna dela krojaške obrti za moške obleke, kakor tudi za izdelovanje perila za moške in ženske. Delo izvrši natančno po meri in cenó.

Svetilke za vsakovrstno razsvetljavo

Ceniki in narisi na zahtev.

Brezplačno in poštine prosto

R. DITMAR, TRST
Piazza Ponterosso 6.

Tužnim srcem naznanjamo, da je danes ob 11. uri zvečer v 55. letu v Gospodu zaspal, previden se svetotajstvi, naš preljubljeni soprog, oče, brat, sin, oziroma ded

Rajmund Mažorčič,

vlastnik zlatega križa za zasluge s krono, veleposestnik, župan, deželni poslanec, načelnik cestnega odbora, ud. c. kr. okr. šol. sveta itd.

Pogreb njega ostankov bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri pop.

Sežana, 25. januarja 1895.

Marija rojena Jeršan, soproga.

Marija poročena Treo, hči.

Dr. Karl Treo, zet.

Amalija, mati.

Adele udova pl. Pregl, Emilia poročena Rybač, sestri.

Ivan Rybač, centralni inšpektor severozahodne železnice in c. kr. graditeljni svetnik, svak.

Ludovik, sin.

Aleksander, brat.

Marija, svakinja. Vida, vnukinja.

Svetilke za vsakovrstno razsvetljavo

CENIKI IN NARISI NA ZAHTEV

BREZPLAČNO IN POŠTINE PROSTO

R. Ditmar, Trst
Piazza Ponterosso 6.

Dobroznana gostilna **ANTONA VODOPIVCA** (po domače „pri Prvačkoveu“) v Trstu.

ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veseljih v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavska, Prvačka in kraška boča in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 litr in velja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena skromna. Kuhinja je prekrbljena s točnimi, toplimi in miznimi jedmi.

Priporočila se rojakom v Trstu in v deželo Toči vino tudi družinam 4 novč. ceneje, ako se odevzame najmanj 5 litrov.

Nič več kašlja!

Balzamski petoraliskiprah ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar, dobi se v oblikovani iekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

Alojz Suppanz, števila 39 v Trstu sprejema vsakovrstna, v njegovo stroko spada joča naročila. — Govori slovenski.

Bratje Ribarič, izdelovalci oglja v sv. aluge v Trstu: Via Fondarea št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonna 2, Piazetta Cordunardi 2, z ulicom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Ogja 1. kakovosti kavlunin, kok, drva na metre itd. Naročbe so sprejete tudi z dopisnic.

CASNI DIPLOM

1891-1894

8 ZLATIH KOLAJN

Pošer: zahtevajte in jemljite le istovrstno kavo s imenom „Kathreiner“.

Kot sademotile se bobove kave se pripravijo: Kajakuznja, odino zdrava in ob enem go zdravnikih smiseln, otrokom in bolnikom: najzdravje priime k bobovi kavi je!

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.

Lepa hiša

z tremi nadstropji, pol ure oddaljena od Trsta, ob cesti na Prosek, prav pripravljena za prodajalnice ali gostilno, je na prodaj. — Natančneje se poizve v Kavarni Commercio pri Jos. Vodopivcu.

2 zlati
13 srebrnih
kolajnj.

9 častnih in
priznanih
diplom.

Kwizdina
restitucijska tekočina
c. in k. priv. pralna voda za konje.
Cena steklenici avstr. velj. gld. 1.40.

Rabi se 30 let v dvoranih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred težkim delom in po težkih delih, proti poditvam, izvinjenjem, otrplosti kit itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

GLAVNA ZALOGA:
Fran Iv. Kwizda
c. in k. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalažnik, Okrožni lekar v Korneburgu pri Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogrske.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati je izrečno: **II.**
Kwizdina restitucijska tekočina.

Podpisani je kupil „en block“ od stekajne mase trgovino

M. MILIC

na voglu Piazza Gadola in Via Nuova 27.

ter naznanja p. n. občinstvu, da dočim je storil potrebno preskrbeti trgovino z novim blagom, prodaja doseženo blago po

najnižji razprodajalni ceni.

Priporočajo se slav. slovenskemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje, bo oči

Josip Rebech.

FRIDERIK SIEMENS
Dunaj.
Tovarna c. k. priv. aparatov za razsvetljavo in kurjavo.
IX/2. Alsterstrasse 20.

Najnovejša plinova svetiljka za zunanjo razsvetljavo:
Regenerativni plinov solčni gorilec
75 odstotkov ceneje, kakor električne bočno svetiljke, a daje njim jednako svetlobo.

Nadalje za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d. **staroizkušene ventilujoče regenerativne plinove svetiljke** ter **plinove svetiljke v steklu**, katere se morejo rabiti povsod in so primerne za vse slučaje. Uvedeno so po vsem svetu.

Ceniki in proračuni zastoj.
Glavni zastopnik za Trst: **HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.**

Uzorec zastoj in franko!
Razgrejevanje stanovanj,
kakor tudi cerkv, šol, dvoran, prostorov itd.
Je mogoče le po
Siemens-ovim za gas (plin) prirejenim pečim
ki se lahko zgrejejo
brez oglja, brez pepela, brez saj, brez smradu, so **najprikladnejše in najzdraveje**
vsled **razprostujoče se gorkote!**
Najboljša peč kar se dostaje moči razgrejevanja ali trpečnosti.
Mnogo najboljsh priznanj.
FRIDERIK SIEMENS, Dunaj, IX/2
C. kr. priv. tovarna aparatov za razsvetljavo in kurjavo.
ZALOGA V TRSTU PRI TVARCI
Carl Greinitz Neffen.